

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 70

Warszawa, 13 grudnia 2019 r.

Panie i Panowie Posłowie
na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Uprzejmie przekazuję przedstawiony w VIII kadencji w dniu 2 lipca 2019 r.
przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dokument:

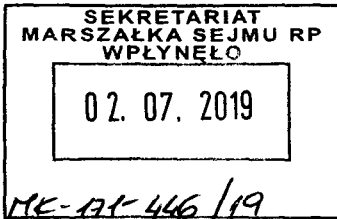
- **Informacja za 2018 rok na temat działalności Policji, Biura Nadzoru Wewnętrznego, Służby Ochrony Państwa.**

MARSZAŁEK SEJMU

(-) Elżbieta Witek

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Działając na podstawie art. 19 ust. 22 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹, art. 11n ust. 29 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych² oraz art. 55 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa³ uprzejmie przedstawiam informację za 2018 rok na temat działalności:

- Policji, określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy;
- Biura Nadzoru Wewnętrznego, określonej w art. 11n ust. 1-28 ustawy o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 11w ust. 1 tej ustawy;
- Służby Ochrony Państwa, określonej w art. 42-53 ustawy o Służbie Ochrony Państwa, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 57 ust. 1 tej ustawy.

1. Informacja o działalności Policji określonej w art. 19 ust. 1-21 ustawy o Policji.

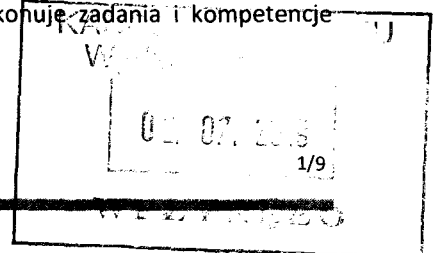
Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji sąd okręgowy może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji⁴, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 161, 125 i 1091

² Dz. U. z 2018 r. poz. 2216 oraz z 2019 r. poz. 15 i 125

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 828 i 1091

⁴ Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o Policji – Komendant Stołeczny Policji (...) wykonuje zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora okręgowego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania (art. 19 ust. 3 ustawy o *Policji*).

Kontrola operacyjna może być zarządzona wyłącznie przy wykonywaniu czynności operacyjno – rozpoznawczych podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalania dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw lub w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku przestępstwami wymienionymi w art. 19 ust. 1 pkt 1-9 ustawy o *Policji*, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne.

Jednocześnie należy wskazać, że w 2018 roku niżej wymienione akty prawne znolizowały przepisy ustawy o *Policji* dotyczące kontroli operacyjnej, w wyniku czego rozszerzono katalog podmiotów uprawnionych do wnioskowania/zarządzenia kontroli operacyjnej o Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji oraz w ust. 12a zmieniono odesłanie do ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* w miejsce uchylonej ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o *swobodzie działalności gospodarczej*:

- ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o *zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw*⁵,
- ustawa z dnia 6 marca 2018 r. *przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej*⁶,

Druga z wyżej wymienionych zmian została wprowadzona analogicznie w ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o *szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych* oraz w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o *Służbie Ochrony Państwa*.

W 2018 r. organy Policji uprawnione do wnioskowania o kontrolę operacyjną zarejestrowały **8451** wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 8339, w 2011 r. – 7370, w 2012 r. – 5995, w 2013 r. – 6814, w 2014 r. – 7975, w 2015 r. – 8945, w 2016 r. – 9506, w 2017 r. – 9876).

Spośród zarejestrowanych wniosków **213** nie uzyskało zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej (w 2010 r. – 285, w 2011 r. – 563, w 2012 r. – 239, w 2013 r. – 245, w 2014 r. – 192, w 2015 r. – 252, w 2016 r. – 174, w 2017 r. – 151), z czego:

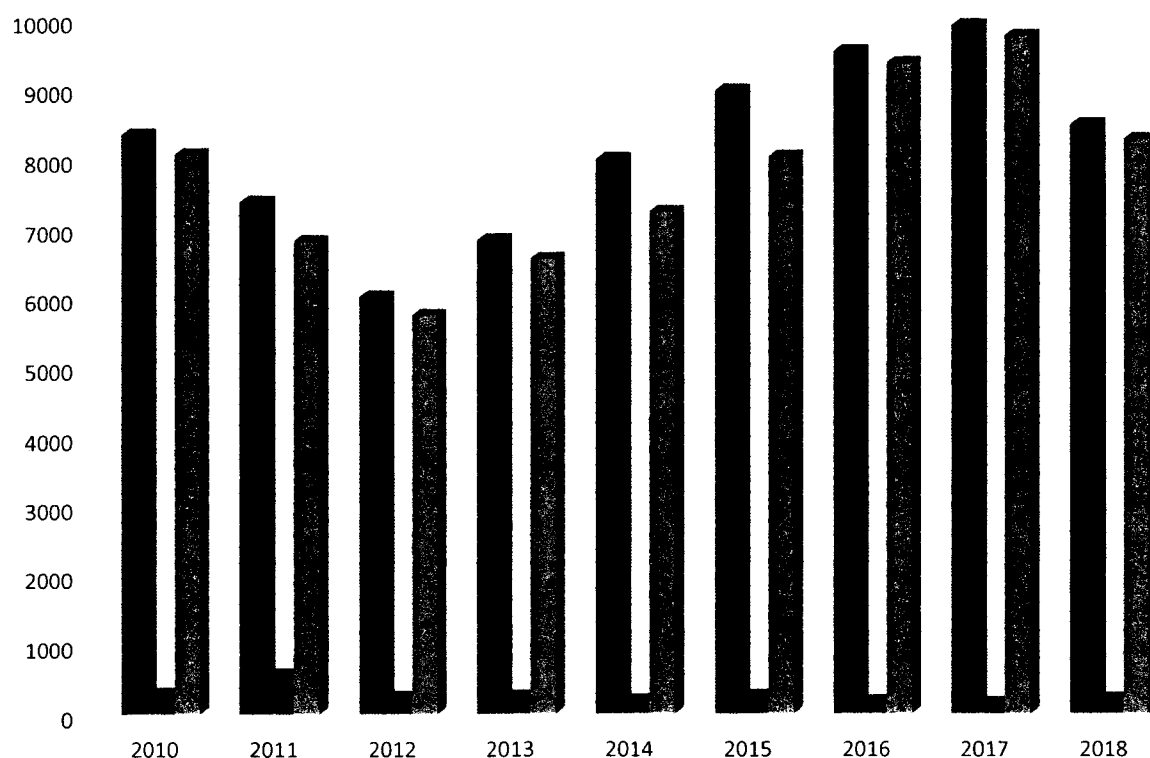
⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 106

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 650

- **205** – właściwego prokuratora (w 2010 r. – 251, w 2011 r. – 464, w 2012 r. – 231, w 2013 r. – 227, w 2014 r. – 179, w 2015 r. – 234, w 2016 r. – 138, w 2017 r. – 142),
- **8** – właściwego miejscowo sądu okręgowego (w 2010 r. – 34, w 2011 r. – 99, w 2012 r. – 8, w 2013 r. – 18, w 2014 r. – 13, w 2015 r. – 18, w 2016 r. – 36, w 2017 r. – 9).

Ogółem w 2018 r. zarządzono **8238** kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 8053, w 2011 r. – 6807, w 2012 r. – 5724, w 2013 r. – 6540, w 2014 r. – 7215, w 2015 r. – 8000, w 2016 r. – 9332, w 2017 r. – 9725), w tym:

- **6067** – w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, tzw. tryb zwykły (w 2010 r. – 6312, w 2011 r. – 5571, w 2012 r. – 4307, w 2013 r. – 4927, w 2014 r. – 6257, w 2015 r. – 6809, w 2016 r. – 7102, w 2017 r. – 7369),
- **1159** – w trybie art. 19 ust. 3 ustawy o Policji – przypadki niecierpiące zwłoki, czyli zarządzenie kontroli operacyjnej przez właściwy organ Policji, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, z jednoczesnym zwróceniem się do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia (w 2010 r. – 1741, w 2011 r. – 1236, w 2012 r. – 920, w 2013 r. – 932, w 2014 r. – 958, w 2015 r. – 1191, w 2016 r. – 1279, w 2017 r. – 1257).

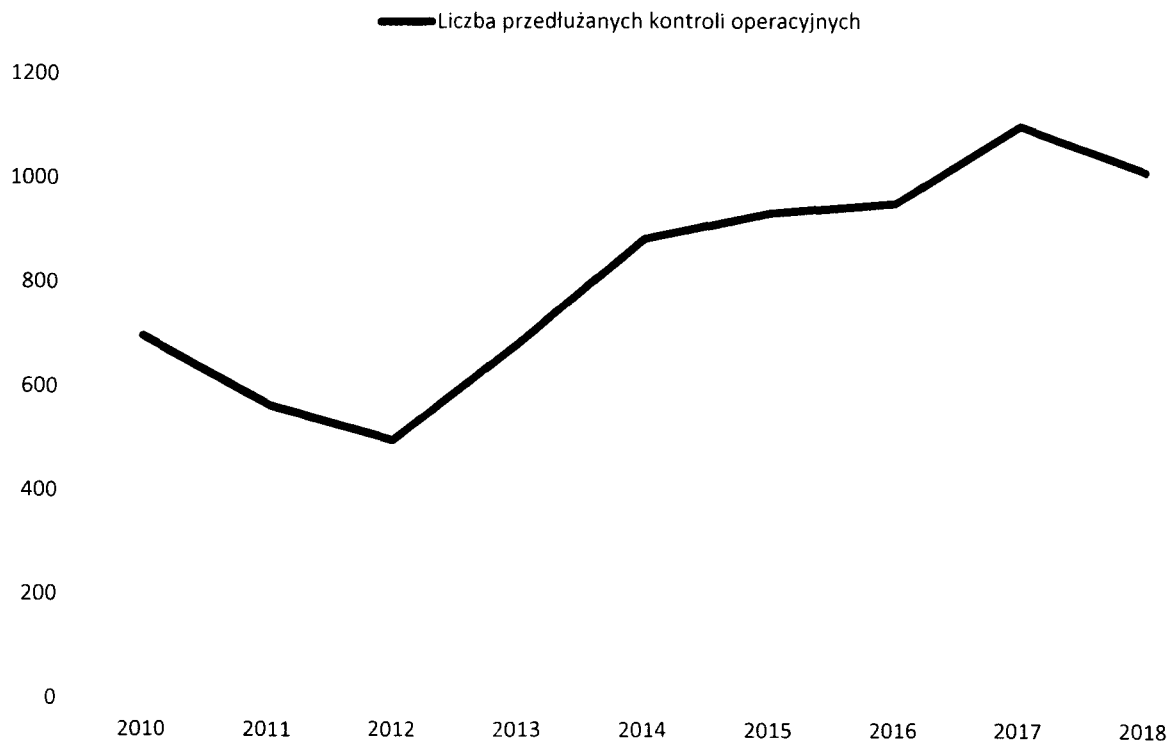
- Liczba zarejestrowanych wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej
- ▨ Liczba wniosków, które nie uzyskały zgody na zastosowanie kontroli operacyjnej
- ⋯ Liczba zarządzonych kontroli operacyjnych

Zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy o *Policji* kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.

W oparciu o art. 19 ust. 9 ustawy o *Policji*, w uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 8, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może jednak przekraczać 12 miesięcy.

W 2018 r. ogółem dokonano **1012** przedłużeń kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 696, w 2011 r. – 565, w 2012 r. – 497, w 2013 r. – 681, w 2014 r. – 883, w 2015 r. – 933, w 2016 r. – 951, w 2017 r. – 1099), z czego:

- **986** w trybie określonym w art. 19 ust. 8 ustawy o *Policji* (w 2010 r. – 672, w 2011 r. – 518, w 2012 r. – 488, w 2013 r. – 672, w 2014 r. – 852, w 2015 r. – 890, w 2016 r. – 938, w 2017 r. – 1048),
- **26** w trybie określonym w art. 19 ust. 9 ustawy o *Policji* (w 2010 r. – 24, w 2011 r. – 47, w 2012 r. – 9, w 2013 r. – 9, w 2014 r. – 31, w 2015 r. – 43, w 2016 r. – 13, w 2017 r. – 51).

W 2018 roku zarejestrowane kontrole operacyjne dotyczyły⁷:

- przestępczości przeciwko mieniu (art. 280 – 282 kk, art. 286 § 1 kk) – **1283**,
- przestępczości przeciwko porządkowi publicznemu (art. 252 § 1- 3 kk, art. 258 kk, art. 263 kk) – **5473**,
- przestępczości ekonomicznej (art. 296 § 1 – 3 kk, art. 299 § 1 – 6 kk, art. 107 § 1 kks) – **283**,
- przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu (art. 148 kk, art. 156 § 1 i 3 kk) – **316**,
- przestępczości przeciwko ochronie informacji (art. 269 kk) – **1**,
- przestępczości przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (art. 136 kk) – **1**,
- przestępczości przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 223 kk, art. 228 § 1 i 4 – 5 kk, art. 229 § 1 i 3 – 5 kk, art. 230 § 1 kk, art. 230a § 1 kk, art. 231 §2 kk) – **422**,
- przestępczości przeciwko wolności (art. 189 kk, art. 189a kk) – **184**,
- przestępczości przeciwko wolności seksualnej (art. 202 kk) – **4**,
- przestępczości przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163 § 1 i 3 kk, art. 164 § 1 kk, art. 165 § 1 i 3 kk) – **249**,
- przestępczości przeciwko obrotowi gospodarczemu (art. 305 – 306 kk) – **38**,
- przestępczości przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310 § 1 i 2 kk) – **19**.

W roku 2018 spośród wszystkich stwierdzonych przez Policję przestępstw (795 444) **26,7%** (212 468) stanowiły przestępstwa objęte katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy *o Policji* (w roku 2017 r. – 28,7%). Zarządzonych zostało natomiast 8238 kontroli operacyjnych (w 2017 r. – 9725), co stanowi **1,03%** kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2018 r. (w 2017 r. – 1,2%) oraz **3,8%** w stosunku do liczby przestępstw stwierdzonych z katalogu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy *o Policji* (w 2017 r. – 4,3%). W 2018 roku odnotowano spadek o **5,3%** liczby przestępstw stwierdzonych określonych w art. 19 ust. 1 ustawy *o Policji* w porównaniu z 2017 rokiem (224 354). Procentowy udział zastosowanych kontroli operacyjnych w stosunku do ogółu przestępstw zmniejszył się o **0,17** punktu procentowego, a w stosunku do przestępstw objętych katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy *o Policji* zmniejszył się o **0,5** punktu procentowego. Powyższe potwierdza, że kontrola operacyjna jest stosowana tylko w przypadku najpoważniejszych przestępstw, wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy *o Policji*, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo byłyby nieprzydatne.

W **1730** przypadkach uzyskano dowody do procesu karnego (w 2017 r. – 1525).

⁷ Większa liczba artykułów określających dane przestępstwo niż zarządzonych kontroli wynika z faktu wpisywania na wniosku więcej niż jednego przestępstwa (np. zbiegi przestępstw).

2. Informacja o działalności Policji, określonej w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji.

Na podstawie art. 20 ust. 3⁸ ustawy o Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia przestępstwom, o których mowa w art. 19 ust. 1, lub ich wykrycia, ustalenia ich sprawców, uzyskania i utrwalenia dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości, Policja może korzystać z informacji stanowiących:

1) tajemnicę skarbową, przetwarzanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego;

2) tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;

3) tajemnicę bankową, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;

4) dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

5) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;

6) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;

7) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

8) tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;

9) tajemnicę w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;

10) tajemnicę zawodową w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o Policji powyższe informacje i dane, udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu.

⁸ Ustawą z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 768) znówelizowano art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, rozszerzając zakres informacji, które może uzyskiwać Policja oraz przesłanki korzystania z tych informacji, tj. w celu wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z tych przestępstw albo ich równowartości.

Zgodnie z wcześniejszym brzmieniem art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, Policja mogła korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową, jeżeli było to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów (zarówno zakres, jak i przesłanki korzystania z tych informacji zostały zachowane w mocy przez ustawę nowelizującą – art. 20 ust. 3 pkt 3 i 8 ustawy o Policji w obecnym brzmieniu).

Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych (art. 20 ust. 7 ustawy o *Policji*).

Na postanowienie sądu w powyższych sprawach, organowi Policji wnioskującemu o wydanie postanowienia, przysługuje zażalenie (art. 20 ust. 8 ustawy o *Policji*).

W terminie do 90 dni od dnia przekazania informacji i danych, o których mowa w ust. 3, Policja informuje podmiot, którego informacje i dane dotyczą, o postanowieniu sądu wyrażającym zgodę na udostępnienie informacji i danych (art. 20 ust. 10 ustawy). Sąd, który wydał postanowienie, na wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może zawiesić, w drodze postanowienia, na czas oznaczony, z możliwością dalszego przedłużania, realizację tego obowiązku, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że poinformowanie podmiotu może zaszkodzić wynikom podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych (art. 20 ust. 11 ustawy).

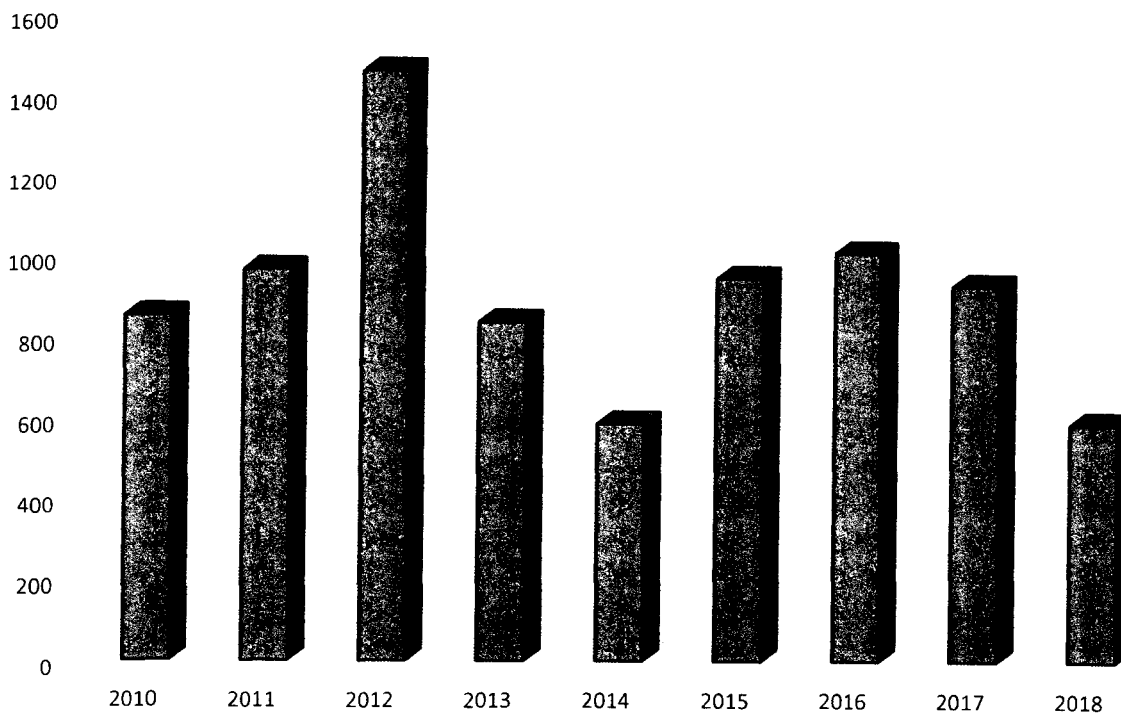
W 2018 r. Policja, na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o *Policji*, wnioskowała o ujawnienie danych w **588** przypadkach (w 2017 r. – 759). Sąd wydał postanowienie o udzieleniu Policji informacji stanowiących tajemnicę bankową w **461** przypadkach (w 2017 r. – 695), tajemnicę ubezpieczeniową – **93** (w 2017 r. – 34), tajemnicę skarbową – **32** (w 2017 r. – 23) i informacji stanowiących dane indywidualne, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – **2**.

W 2018 roku Policja nie wnioskowała o udzielenie informacji stanowiących tajemnicę zawodową, o której mowa w art. 9e ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (w 2017 roku Policja w **7** przypadkach korzystała z tych informacji).

W 2017 i 2018 roku, poza wyżej wymienionymi kategoriami, Policja nie wnioskowała o udzielenie innych informacji, o których mowa w art. 20 ust. 3 ustawy o *Policji*.

W 2016 r. Policja wnioskowała o ujawnienie tajemnicy ubezpieczeniowej lub tajemnicy bankowej w **1008** przypadkach (w 2010 r. – 851, w 2011 r. – 965, w 2012 r. – 1461, w 2013 r. – 836, w 2014 r. – 587, w 2015 r. – 945).⁹

⁹ Z uwagi na fakt, że prawo do uzyskiwania informacji innych niż tajemnica bankowa i ubezpieczeniowa Policja uzyskała dopiero w 2017 roku, zestawienie za lata wcześniejsze obejmuje jedynie wskazane rodzaje tajemnic.

■ Liczba wniosków o ujawnienie tajemnicy bankowej lub ubezpieczeniowej

W 2018 roku sąd w 58 przypadkach wydał postanowienie o zawieszeniu obowiązku poinformowania zainteresowanego podmiotu o udostępnieniu informacji Policji na podstawie art. 20 ust. 11 *ustawy o Policji* (w 2010 r. – 16, w 2011 r. – 35, w 2012 r. – 41, w 2013 r. – 59, w 2014 r. – 54, w 2015 r. – 58, w 2016 r. – 34, w 2017 r. – 2), w tym tajemnicy: bankowej – 53 (w 2017 r. – 2), ubezpieczeniowej – 2 i skarbowej – 3.

W okresie sprawozdawczym sąd nie wydał postanowienia o odmowie udzielenia Policji informacji, o których mowa w art. 20 ust. 3 *ustawy o Policji*. Dotychczas takie postanowienia w odniesieniu do tajemnicy bankowej zostały wydane w 2010 r. – 4, w 2011 r. – 1, w 2012 r. – 10, w 2015 r. – 5, a w zakresie tajemnicy ubezpieczeniowej w 2012 r. sąd wydał 2 tego rodzaju postanowienia¹⁰.

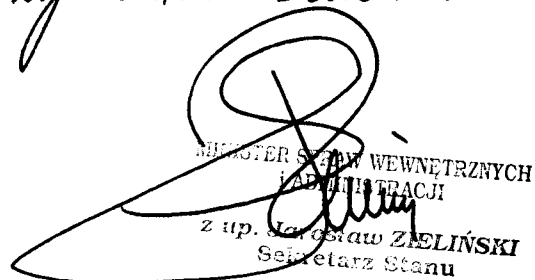
Jednocześnie informuję, że nowo utworzone Biuro Nadzoru Wewnętrznego¹¹ uzyskało uprawnienia do stosowania kontroli operacyjnej na podstawie art. 11n ust. 1-28, w tym prawo do uzyskiwania informacji i danych, o których mowa w art. 11w ust. 1 *ustawy o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych* od 27 stycznia

¹⁰ Ponieważ prawo do uzyskiwania informacji innych niż tajemnica bankowa i ubezpieczeniowa Policja uzyskała dopiero w 2017 roku, zestawienie za lata wcześniejsze obejmuje jedynie wskazane rodzaje tajemnic.

¹¹ na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 106),

2018 roku. Służba Ochrony Państwa prawo do stosowania kontroli operacyjnej na podstawie art. 42-53, w tym do uzyskiwania informacji i danych, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Służbie Ochrony Państwa¹², posiada od 1 lutego 2018 roku. W 2018 roku Biuro Nadzoru Wewnętrznego oraz Służba Ochrony Państwa nie korzystały z nadanych im uprawnień.

Z wyrazami szacunku

MINISTER STANU WEWNĘTRZNYCH
KABINET PRACJI
z up. Jarosław ZIELIŃSKI
Sekretarz Stanu

¹² Dz. U. z 2018 r. poz. 138,